

Des de la Fira de l'Aixada, la Cavalcada de Reis 'light' o una Transèquia diferent, passant per una Fira Mediterrània amb pocs recintes, el 2020 i l'inici del 2021 ens deixa un panorama de celebracions molt poc obert a la població en massa

Per Pilar Goñi
Fotos: Jordi Biel, Parc de la Sèquia

Des d'aquell llunyà febrer de l'any passat quan es va saber que la Fira del Mobile de Barcelona no es feia a Barcelona i que quedava suspesa han passat molts dies i s'han deixat de celebrar moltes festes. Quan es va conèixer aquella primera informació semblava que hi hauria un daltabaix i que al cap de pocs dies tot tornaria a la normalitat, però va passar el Mercat del Ram de Vic, va passar Sant Jordi i les festes i fires seguien sense ser una realitat, i qui més qui menys pensava que per Sant Joan tot seria com sempre. Però és que aquest "com sempre" potser no tornarà mai més, ja que el degoteig de celebracions, comptades a milers arreu de Catalunya, es va anar estenent i, tot i els intents de fer unes celebracions amb format diferent com les Processons de Setmana Santa d'enguany amb "Passos estàtics" —com es va poder veure Divendres Sant a la Basílica de la Seu de Manresa—, encara res és igual.

Si ens centrem a Manresa, d'ençà del març del 2020, totes les activitats relacionades amb el calendari festiu i la cultura popular van quedar alterades o es van haver de suspendre. Sant Jordi 2020: a l'abril, es va ajornar. Més tard, al juliol, Manresa es va sumar al Sant Jordi d'estiu, amb un format reduït i tancat, al passeig Pere III. Per aquest Sant Jordi 2021, la UBIC torna a organitzar, amb el suport de l'Ajuntament, un format similar al del juliol, amb parades al passeig i a Sant Domènec, sempre en recintes tancats i només per a sectors professionals. Sant Joan 2020: es va suspendre. Festa Major: la tradicional celebració de finals d'agost va quedar alterada, amb una programació de mínims en espais oberts i controlats i amb els actes més significatius suspesos (cercavila, castell de focs, correfoc...). Tot i que es van incorporar també noves activitats. Pel tradicional cicle nadalenc van quedar suspeses activitats a la plaça Major i el carter reial, i la cavalcada va ser substituïda pel campament de reis. També es va provar una novetat que va agradar molt: el vol de drons. Carnestoltes 2021: es va suspendre la rua, es va fer un concert familiar a l'Anònima. I pel que fa a la Festa de la Llum 2021: alterada, amb una programació de mínims i actes significatius suspesos (formacions castelleres, tronada, Misteri de la Llum...), tot i que s'hi van incorporar també noves activitats. Fira de l'Aixada: suspesa.

La regidora de Cultura de l'Ajuntament de Manresa, Anna Crespo, explica: "Doncs en un primer moment, amb molt desconcert. Va ser qüestió de parar, veure quines possibilitats teníem, què se'ns demanava en l'àmbit de protecció civil i, tot seguit, organitzar-nos per poder donar la màxima activitat complint tots els protocols de seguretat. Ja vam veure que hi hauria activitats que serien impossibles de mantenir per les seves condicions, però ens vam agafar a les que sí que es podien fer. Volíem, sobretot, fer nostra la frase 'La Cultura és segura', i així ha estat. Ens vam trobar amb l'alcalde, Marc Aloy, i representants d'entitats, empreses, artistes, empreses municipals... per veure on eren els principals problemes i mirar de solucionar-los des de la nostra posició i, alhora, fer d'altaveu de les possibilitats que altres institucions oferien, i sempre adaptant-nos als protocols canviants, cosa que no ha estat fàcil".

De moment, aquest any no torna la normalitat que esperàvem. Per a Crespo, "hi ha hagut alguna experiència que busca veure com funcionarien actes com els d'abans, per exemple, un concert amb milers de persones amb PCR prèvia negativa i sense mascareta, però encara se n'està avaluant el resultat i és difícilment extrapolable a l'acció d'aquesta primavera, almenys. Tot està molt supeditat a la vacunació massiva, i jo considero que no serà fins a l'any que ve, que podrem començar a pensar a recuperar presències, tactes i sensacions...".

Fer previsió de celebracions continua sent complex. "Des de la Regidoria de Cultura tenim un calendari festiu que es va repetint, sense perjudici

que s'hi afegixin altres actes o efemèrides puntuals. En general, es treballa amb la màxima antelació, sobretot per Festa Major i el cycle festiu nadalenc (i més aquest any, que ha comportat tants canvis!). Es treballa amb el protocol vigent, però sempre molt amatents als canvis que hi pugui haver al darrer moment, la qual cosa comporta tenir un pla B i fins i tot un pla C... Aquest any, per la Llum, va ser així: la fira alternativa de km0 que proposàvem al Parc de la Seu va caure pocs dies abans, en quedar expressament prohibides les fires en cap de setmana, per exemple”.

El pressupost per a la Regidoria de Cultura per a festes continua vigent. “Després d’una primera aportació ben bé a l’inici de la pandèmia on hi va haver un cert desbordament general i va caldre derivar recursos, s’ha mantingut el pressupost. El fet de programar en pandèmia és més car perquè demana més control, més higiene, més passis per poder arribar a més persones perquè els aforaments són més petits... L’alcalde i la corporació som conscients de la importància bàsica de la cultura, no només com a espectadors/es i partícips, sinó per a la indústria que hi ha al darrere, el teixit associatiu que sustenta, la part psicològica i d’identitat que alimenta...”, diu Crespo.

A un any de la cancel·lació de la Fira ExpoBages a Manresa, hem volgut fer balanç de moltes d’aquestes efemèrides anuals tradicionals i festives, així com la pèrdua per a restaurants i comerços de no tenir fires ni festes a la capital del Bages.

Un dels actes que més ens va marcar, va ser, sobretot per als infants, no tenir la cavalcada de Ses Majestats Els Reis d’Orient que cada any organitzava l’Agrupació Cultural del Bages el 5 de gener. Segons la presidenta de l’entitat, Núria Soler, “la cavalcada, tècnicament no la vam suspendre i, amb la complicitat i l’ajuda de l’Ajuntament de Manresa, es va poder ‘reinventar’ i convertir-la en un campament reial que va tenir molt d’èxit, tenint en compte les circumstàncies. La llàstima fou la participació. Normalment comptem amb la col·laboració de diverses entitats que aporten persones i coordinació a una cavalcada que pot arribar a tenir centenars de persones. Aquest any, tot i que les entitats hi han estat, la participació ha estat molt més petita”.

La tradicional Trobada d’Havaneres del setembre també va ser suspesa. “Es va intentar fins poc abans portar-la a terme, però el fet de ser un espai gran, obert i amb públic molt variat que entra i surt la feia gairebé inviable. A més el caràcter de ‘trobada’ pròpiament, que és el que dona sentit a l’acte, era impracticable, tenint en compte que consideràvem molt perillós barrejar gent de diferents indrets”, diu Soler.

Fira Mediterrània 2019. Quan el públic ho omplia tot. Foto: Jordi Biel

Segons explica, “si bé en l’aspecte social, ens perjudica molt, econòmicament no ha suposat pèrdues, ja que s’autogestionen amb el que es pugui fer de bar i la col·laboració de la Junta de la Sèquia i una subvenció que, aquest any, òbviament, no hi ha sigut. Imagino que com qualsevol altra entitat que es dedica a la cultura popular o a l’organització d’esdeveniments que han de comptar amb públic, el fet de suspendre els actes que, sovint es preparen amb molt de temps, és dur”.

Precisament, durant 64 anys l’Agrupació Cultural del Bages ha celebrat la Innocentada de Manresa. Un espectacle únic al món que per primera vegada des del seu inici ha estat posposat. “A hores d’ara no tenim clar si podrem estrenar o no la 64a Innocentada de Manresa. Ja s’hauria d’haver representat el gener del 2021, però les mesures decretades en aquell moment van fer impossible la posada en escena de l’obra. Actualment, estem treballant per estrenar el proper 6 de maig”, comenta Adrià Guitart, de la Comissió organitzadora.

“Manresa Experience. La ciutat com no l’has vista mai” és el títol de la Innocentada d’enguany, escrita per Carles Claret, i amb direcció teatral i coreogràfica de Jordi Gener i Ariadna Guitart, respectivament.

Amb l’objectiu de mantenir una tradició manresana de 64 anys d’història, la qual s’ha mantingut non-stop any rere any, s’han vist obligats a

reinventar el projecte per fer-lo viable i respectuós amb la situació actual. La trama de l'obra es desenvolupa a Manresa en una visita guiada per la ciutat, però aquesta visita no serà ni normal, ni tradicional, ni tranquil·la. Els diferents personatges i la singularitat de Manresa faran que "l'experiència" de visitar Manresa sigui tota una aventura.

"Com a comissió —diu Guitart—, vam haver de decidir l'estiu del 2020 si ens aventuràvem a tirar el projecte endavant o no. Finalment vam decidir que sí, però vam acordar buscar un guió atemporal per si finalment no podíem estrenar l'obra durant el 2021. Principalment, ens preocupava mantenir el caràcter popular de l'obra. En les darreres edicions, estàvem movent un volum de més de cent persones entre elenc, cos de ball, tècnics, ajudants i col·laboradors. I creàvem, així, una obra coral on participaven moltes persones afins a la cultura manresana i de km0. Enguany movem un volum d'unes 30 persones, i hem creat dos grups de treball estancs, per poder donar cabuda al màxim d'artistes, però sent respectuosos amb les mesures anti-COVID. El públic assistent veurà en escena un grup de sis actrius i actors, i sis ballarines i ballarins, i, en funció del dia que vinguin al Teatre Conservatori, veuran un elenc o un altre. Ens encantaria que la gent repetís i veiés els dos elencs".

Malgrat tot, les mesures han anat molt més enllà. Han decidit crear un nou concepte d'Innocentada, que anomenen microshow. Estil de microteatre, públic a tres bandes i una durada d'aproximadament 45 minuts. Una obra fresca i ràpida, però sense perdre el caràcter propi de la Innocentada. Pel que fa al preu de l'entrada, tenint en compte que s'ha reduït la durada de l'obra, també redueixen el preu de les entrades a 10€, i continuen apostant pels preus populars. Creixen el nombre de funcions, "i és que enguany proposem un total de 24 sessions en diferents horaris (en edicions anteriors estàvem al voltant de les 8). També canvia l'aforament per cada sessió, i és que per reduir els contactes al mínim, sols tindrem un aforament d'unes 50 persones per sessió, i per

Havaneres al Parc de l'Agulla 2019. El 2020 es van haver de suspendre. Foto: Jordi Biel.

respectar les mesures de seguretat, la distribució de butaques s'adapta a la normativa establerta", diu Guitart.

La COVID ho ha trastocat tot i han hagut d'adaptar molts altres petits detalls, i prendre decisions importants. Com explica Guitart, "si actuàvem i ballàvem amb mascareta o sense. La mascareta proporciona seguretat, però, a la vegada, resta capacitat respiratòria al cos de ball i potència de veu als actors i actrius. És per això que finalment hem decidit actuar sense aquest element, però tots els nostres artistes es faran un prova de detecció COVID homologada prèvia a la seva posada en escena".

La incertesa de si podran estrenar a la data fixada és constant. La situació política, sanitària i social canvia constantment, però els assajos i les diferents tasques de producció no s'aturen. "Totes les persones que fem possible la Innocentada de Manresa seguim amb tota la il·lusió, les ganes de seguir amb la tradició, de mostrar un gran microshow i sobretot de demostrar que la cultura és segura", comenta.

Una altra de les entitats que va deixar de banda la seva tradicional gala musical va ser el Rotary Club Manresa-Bages tot i que el Premi Simeó Selga es va lliurar a la Fundació Ampans pel seu projecte, però "aquest any no hem pogut organitzar la Gala Simeó Selga, cert. Però el club no ha volgut deixar de donar el 19è premi que porta el nom de l'il·lustre doctor manresà, Simeó Selga. Per fer-ho, cal destacar i agrair la feina de la Fundació la Caixa. La seva aportació, sumada a recursos propis del club, ha ho fet possible. El Premi Simeó Selga serveix per impulsar projectes de caire social i humanitari que són molt necessaris a la comarca, per això és tan important que haguem pogut donar-li continuïtat", comenten des de Rotary.

Hi ha hagut, però, menys participació i col·laboració. "Es troba molt a faltar l'ajuda dels col·laboradors habituals, que mai falten a la cita. Comptem amb ells per a properes edicions en què tornarem a fer del premi i la gala d'entrega, una bona mostra del teixit col·laboratiu que des de Rotary hem aconseguit crear. Esperem que la propera edició ja es pugui desenvolupar en condicions normals. En aquesta festa solidària, el club fa de nexa d'unió entre les empreses col·laboradores, els premiats i la societat civil manresana i bagenca. La gala ha estat un referent durant 19 anys i esperem que ho segueixi sent molts anys més", diuen.

També la Fira de l'Estudiant de Manresa ha quedat en format virtual per

Portes obertes a UManresa

Jornada de portes obertes presencial
Nova data:
29 de maig de 2021.
Durant tot el dia,
visites en grups reduïts
amb cita prèvia.

Jornada de portes obertes online
Dissabte, 15 de maig
de 2021, al matí.

Per assistir a les jornades de portes obertes, cal inscriure's prèviament a:
portes-obertes.umanresa.cat

Més informació:
T. 93 877 41 79
umanresa@umanresa.cat
umanresa.cat

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

segon any consecutiu. La Fira de l'Estudiant 2021 —que inclou els estudis que es cursen al Bages, al Moianès, al Berguedà i al Solsonès— va fer aquest abril una xerrada d'orientació acadèmica i professional adreçada a professionals de l'orientació del territori. La sessió inaugural “Què puc fer per saber què vull ser” va anar a càrrec de Teresa Terrades, coordinadora pedagògica de l'INS Escola Intermunicipal del Penedès. La fira potencia la programació d'activitats a través de la xarxa organitzades pels diferents centres educatius del territori. El certamen ha mantingut la voluntat de donar suport a l'alumnat i orientar-lo en el moment de definir el seu itinerari formatiu i ocupacional.

La Transèquia, amb llarg bagatge a la comarca, ha tingut un format diferent en aquesta 37a edició, degut a les restriccions vigents per fer front a la pandèmia. Enguany els organitzadors han proposat una edició que va durar tot el mes de març, per tal d'evitar les aglomeracions entre els participants, els quals van tenir l'opció de recórrer la ruta sencera, o bé de traçar diferents recorreguts circulars que passaven per un únic terme municipal. Malgrat que la celebració no va ser tan llúida, per l'absència de les riuades de gent que vorejaven la Sèquia, els promotors van quedar contents que la tradició se seguís. Però és que Aigües de Manresa ha vist com centenars d'infants han hagut de deixar de fer les visites a Can Font, on s'explica el recorregut de l'aigua, el seu cabal, la despesa, etc. També al Museu de la Tècnica i al Parc de l'Agulla s'han cancel·lat activitats habituals com Fira dels Playmòbils, Kapla al Museu, Activitats al museu per la Setmana de la Ciència 2020, Activitats del Dia Internacional dels Museus 2020 (maig), Dia Internacional de les Matemàtiques 2020, tot i que aquest any sí s'ha celebrat, Setmana del Turisme Industrial, Visites i activitats nocturnes, Servei educatiu a partir de 14 de març fins a juny de 2020.

Però, arran de la pandèmia, van sorgir activitats noves com Píndoles didàctiques virtuals, Xerrades de sostenibilitat virtuals o les Jornades 200 anys dels panyos (visites i xerrada adaptades), així com Tallers de nadal, Tallers de tintura natural, Ciència en família en grups reduïts i a l'aire lliure o el Circuit d'orientació de la llum en grups bombolla.

Pel que fa a la restauració, ha estat el sector més castigat. Bars i restaurants de tot l'Estat afectats per les restriccions de la pandèmia s'han unit en la plataforma Hosteleria de Todos per reclamar unes indemnitzacions que sumen 65 milions d'euros per les pèrdues econòmiques que han patit. La plataforma, que agrupa per ara un miler d'hostalers, ha presentat aquest dijous les primeres reclamacions al Govern espanyol pels danys i perjudicis “davant la falta d'ajudes directes a l'hostaleria”. De moment, només és una demanda davant l'Administració, però els afectats asseguren que si

no obtenen una indemnització, portaran el cas al Tribunal Suprem. A Manresa, que no s'hagin fet festes i fires ha afectat de manera directa aquest sector, que es nodria de les persones que, fossin de fora o no, feien omplir el calaix en dates assenyalades.

Des del Gremi d'Hoteleria i Turisme del Bages comenten que “el fet que no s'hagin celebrat esdeveniments tan importants per a Manresa afecta l'activitat de la restauració, i això ens ha de fer adonar del valor que tenen aquestes activitats per a la ciutat i per al seu teixit empresarial, és important que un cop sortim de la situació actual valorem molt més aquests actes tan importants i en busquem de nous per generar més activitat i flux de visitants a la ciutat”.

Els bars i restaurants segueixen patint el confinament comarcal, que fa que no hi hagi moviment. “Els confinaments municipals van afectar moltíssim i el comarcal també, tot i que en menor mesura, tot i així molts establiments estan aprofitant per formar-se, actualitzar-se digitalment, fent reformes de millora de l'establiment... per així poder estar més a punt per a la reobertura definitiva quan ja no hi hagi restriccions”.

Les hores nocturnes, els sopars, també han estat perjudicials per a aquest negoci. “El tancament als vespres afecta sobretot els restaurants, que no poden fer sopars, sobretot les nits de dijous, divendres i dissabte. De moment, alguns establiments es reinventen potenciant el servei take away i delivery”.

I si parlem de comerços, les fires i festes donen vida i “calaix”. A les fires s'hi participa activament amb les botigues obertes i les festes promouen que la gent passegi i participi en la vida ciutadana i compri.

Des de la Unió de Botiguers i Comerciants de Manresa comenten que “les fires són una molt bona ocasió per al comerç per tenir un bon dia de vendes però també per promocionar-se. En una ciutat no turística com és Manresa, la clientela del nostre comerç és d'abast comarcal o de les comarques properes, i les fires són un bon reclam per arribar-hi. Les

**Si la teva fibra ve de lluny,
és normal que no hi connectis.**

*A Soom, tenim xarxa pròpia i clients molt exigents.
Ens va la marxa i volem créixer fent-vos contents.*

**Fem les coses bé.
Com ha de ser.**

soom
fibra

**“Lo millor...
t'estimen
com si fossis
família
d'ells”.**

Adriana i Dora,
resident Navarçles
Unita

ibada
serveis per a la gent gran

Sempre hi som.

www.ibada.cat

CENTRES RESIDENCIALS I DIA DE DIA | NAVARÇLES I CASTELLGALL
HABITATGES IBADA | NAVARÇLES | CENTRE DE SERVEIS | SMO | Plaça de Catalunya, 11 | 073 747 711

fires i els mercats són una manera de fiançar la capitalitat, de continuar sent referents”.

La fira exponencial més important a Manresa és l'ExpoBages i el 2020, a causa de la pandèmia, no es va poder portar a terme. “És difícil valorar com va afectar el comerç, ja que eren els moments del confinament dur i tots els no essencials ja estaven igualment tancats. Aquest any es treballa amb l'escenari de celebrar les dues fires els dies 22 i 23 de maig, encara que és obvi que depenem de la situació de la COVID i estem atents a la normativa del PROCICAT”, expliquen des de la UBIC. “L'Ascensió i l'Expobages són les fires de primavera de Manresa, fires de mitjana temporada entre les rebaixes de Nadal i les d'estiu. Porten molt públic a la ciutat que aprofita per fer les compres d'estiu i gaudir del bon temps. Si no se celebren, perdriem bona part d'aquestes vendes d'estiu, que podrien anar a grans marques de centres comercials, per exemple. De cara a l'any que ve, en un escenari post-COVID, s'obren moltes oportunitats per repensar el model actual de la Fira de l'Ascensió i Expobages perquè aportin”.

L'organització de fires és només un exemple de les accions que es porten a terme per a la promoció del comerç des de la UBIC. Organitzen sortejos, campanyes de publicitat o es fan càrrec de la pista de gel per Nadal, per exemple. En aquest sentit no pensen tant a substituir accions concretes, sinó que durant tot l'any hi hagi activitats de dinamització i que els formats encaixin entre ells.

En aquest any passat, marcat per la COVID-19, han pogut organitzar alguna fira (Firastiu, a finals de setembre), però van haver de renunciar a la de Sant Andreu i a la pista de gel. “Vam haver de reinventar-nos

i per Nadal fer una campanya de conscienciació del comerç local i el Caçations, un joc familiar. També hem col·laborat amb l'Ajuntament a l'hora de dissenyar i executar un sorteig de vals de compra per als clients del comerç local. Totes les accions ajuden que el nostre comerç, el que reinverteix a la ciutat, pugui continuar donant vida als carrers”, expliquen. La regidora d'Indústria, Comerç i Activitats explica el que ha suposat per als comerços i les indústries la manca de fires a la ciutat de Manresa. “Amb la vacunació massiva en el punt de mira, però amb la pandèmia encara influïent molt en la població i en els centres de salut, estem pràcticament treballant i decidint setmana a setmana. Els constants canvis fan que encara no puguem planificar amb temps, i tipus de fires com l'ExpoBages necessiten temps per organitzar-se. Dit això, no ho donaria encara tot per perdut. Treballem setmana a setmana, i continuem pendents de la situació”, comenta Núria Masgrau.

L'Expobages és un motor econòmic per a la ciutat perquè dinamitza alguns sectors específics com ara el de l'automoció, alhora que permet donar visibilitat a processos d'economia circular i economia 4.0, tal com s'ha estat organitzant i programant en les darreres edicions. A la vegada, cal recordar que s'esdevé simultàniament amb la Fira de l'Ascensió, la qual cosa fa que la ciutat tingui un cap de setmana de molta tracció que dinamitza moltíssim tota l'activitat comercial i de restauració. Per tant, qualsevol activitat d'aquestes característiques que se suspengui va en detriment de l'activitat econòmica local. A més, aquest tipus d'esdeveniments són també pols d'atracció per la comarca del Bages i per les comarques veïnes, i permeten donar a conèixer la ciutat tot fent endinsar els visitants pels diferents itineraris i recorreguts plantejats.

Tal com explica Masgrau “en la mateixa línia que les fires de l'Expobages i l'Ascensió. En aquesta ocasió, els esdeveniments de festes tenen un plus molt més cultural que possiblement fa que puguin atraure un altre tipus de visitant a la ciutat. Per a l'activitat econòmica, aquestes fires són positives per l'afluència de persones i visitants que esdevenen clients potencials. Manresa té en aquestes ocasions la verdadera oportunitat d'exercir com a capital de la Catalunya Central, i l'economia local, ja pensada i configurada com a tal, en surt reforçada. A més, aquest tipus de fires van associades a un caràcter més festiu que fa que el públic gaudeixi i en un context bo d'estat anímic la tendència a consumir és més alta. Com a ciutat, la Fira de l'Aixada ens dona l'oportunitat de donar a conèixer una bona part del Centre Històric de Manresa, per la qual cosa es converteix en un motor turístic de primera ordre”.

Definitivament, la pandèmia ens ho ha regirat tot. Fins quan? ●

NOVAFOC
Premium Pellets

GAUDEIX DURANT MÉS TEMPS DE L'ESCALFOR DE LA TEVA LLAR

Gràcies a la nova tecnologia NOVATECH PELLET SYSTEM, el nostre PELLET NOVAFOC escalfa més perquè dura més.

Amb la tecnologia **NOVA** TECH

EN plus A1

PUNTS DE VENDA. Cerca el punt de venda més proper entrant a www.novafoc.com

Fina Brunet
FLO RISTA

GARDEN - AGROBOTIGA - LA TEVA BOTIGA DE FLORS

C/FOLCH I TORRES, 16 - NAVARCLES
TEL. 93 827 62 29
PÀRQUING: C/VALENTÍ VINTRÓ, 3